

ზოგადოებრიობის წარმომადგენ-
ლები, საჭიროების შემთხვევაში
მოღვაწეობენ.

პოეზია

ს ა ჩ ხ მ ი რ ი ს ლ ა მ ი

შეღამდა უკვე. მთების გრძელი —
ჩამოიხურა თაღი ბინდებით.
ძირს მიწა სუნთქავს მკერდ გაღებული
სახე ღვთის მადლით და გარინდებით.
არსით არ მოხანის ცეცხლის არც კვამლის
მძინარ დაბაში კრთომა, ცილი.
სიჩუმეს არღვევს ყვირილი მამლის
და შორეული ურმის ჭრიალი.
მაგრამ საცა ჩაქვეულ ხევეს,
გორის თავიდან დახედავს მთვარე.
და მოდინახის ციხის ნანგრევებს
ვერცხლის ფერ შუქში აიღვარებს.
მაშინ მნათობის შუქმა სრული ჰყო
ამ არე-მარის შინა და დიდება.
მაშინ ბუღბუღი იმღერს „სულიყო“ —
და თაღებს ცრემლი დაეკადება.
მაშინ ნათელი თოვლისფერ ჩოხას
სარკმლიდან აწვდის რაინდს შორეულს.
გულთა მშვენიერას ზურმუხტი ნოხავს,
გული ვერ იტევს გრძნობას მორეულს.
არგვეთის მთაზე დამჯდარი მთვარე —
თითქოს გაფრენას ელის წამიერ.
დიდო აკაის გამზარდელი მხარე...
იყავ მარდის, მრავალჟამიერ.

გ ი ო რ გ ი გ ა მ ე რ ე ლ ი ძ ე
ავაქსა, 1955 წ. დღესასწაულის ტექსტი.

კ ა კ ლ ი ს ხ ე მ ი

სამი კაქლის ხე ტანახვანი,
სამი ხე, დიდი ეზოს მშვენიერი,
მთიანი ღრუში ბევრი გასათხოვარი
ელთა ცხენის შემოქნენებს.

მთიანი ღრუში ბევრი თქმული მაყრული,
ჩარიგებულან აზარფენანი,
ახლა მიწაზე უხმოდ გართხმული
მწუხრი მოსულა და კაქსანი.

აღარ ჩანს ერთი კაქლის ხე ძველი,
მის ჩრდილში ყანწებს აღარ შესვამენ,
ორი ხის ჩრდილი მესამეს ელის,
აღარ ბრუნდება ჩრდილი მესამე.

ბებერი ვაჟკაცებს გვანან უფიქროს,
ორიდა დგას და ორი ტოლია,
მესამე კაქლის ხე მოუჭრიათ,
მესამეს ჩრდილიც თან გაჰყოლია.

მესამე შრიალს არ იწყებს დილით,
აღარ დაარჩევს რტოებს კაქლიანს,
ველარ ერთდება ორი ხის ჩრდილი,
რადგან მესამე ჩრდილი აკლიათ.

ორი ხე, როგორც ორი არწივი
მხრები წვეთული ღვანან დღეღამე,
ღვანან და მათაც სჯერათ კაცივით,
რომ საღლი კიდევ სიცოცხლის მესამე.

შეიღი მისიონარი

მთებში დახვნილი ქონება და ჩილი ზაფხუმი,
დახვნილი მთიანეთი ქართლის ზღუდით
და როცა ქართლში შემოვიდნენ ქიზილბაშები,
კაცი არ დახვდათ მორჩილი და ხარკის მომცემი.

გარს გვერტა ალყა, მტრების ურდოს რა მოუვლიდა,
კაცი არ იყო ტყვია-წამლის და წვლის მომტანი,
და რომ არ ეგდნო მტერს, თუ ციხეს შეფრთხილტვნი,
რიგით ვისროდით შეიღი შეიღ-შვიდ სათფურად.

შომშლის და წყურვილის გაფუქლით, ბინდი გვეხურა,
როდესაც ტყვია გაგვითავდა, უჩინარ მოიქცა
ჩუმად ჩავეყვით და ვეკეთეთ ურდოს ვეფურად.

ბევრის სიკვდილი არ დაგვცალდა მტკიცეობისთვის,
ჩვენც მტკიცარი გვეყო სასაფლაოდ, შეიღ მტკიცეობისთვის
და იყო მტკიცარი სახალწლო თოვლითი თბილი.

გ ი ო რ გ ი გ ა მ ე რ ე ლ ი ძ ე . 1940 წ.

შ ე მ ო უ რ ი რ თ ე ლ ი

ჯერ სოფელში კიდევ თბილი,
თუმცა მთები დაიბრუნა,
და ცაც უფრო მუქი გახდა.
გაზაფხულის ჩემი კბილი
და ღლინებს ისე ტკბილად,
თითქოს ნატვრა გაინდობდა.

მიდის, ჩადის სავე ზვარში,
მეზობლებთან მხარი მხარში,
მიაშურებს ფერად მტევნებს,
სამალაბა მელაგებს გაშლის.
გადავადებს მტევანს ძრხა
და სიმღერას დაადევნებს.

დიდი ძარი წარძარა
შეანათებს სოფლის მარანს;
საწახელიც აკრიალდა;
უკვე დილის იჯრად ქარა,
რაც სიმღერით დაიფარა
მისი ღრმა და უხვი კალთა.

ბავშვმა წყალი მოიტანა,
და გაჩაღდა ფეხის ბანა
მხიარული ურდის სრეცა,
აღუღულდა წვენი თანაც...

ყვარის ქერში ოქროს დანა
გაურკვეველი და მკვრივი.

მზეა, ქარიც... ღვინო იღო
ნაფუხარში აიხლო,
მივხვდეთ ყანის ღობეს,
ავსო! კლა ვეფურად ქალა
და მწვერვლი საა წვრილად
კვრიტს ესვრება ღიღით თოვებს.

განგაშინა რთვების აღო,
ტაოკით ბრწყინავს კალა
და ქალები სხედან განად...
„აბა ერთი, ჩოროსა ქალა,
შენი სულის სამაწყოლად,
წამოიწე იანვანა“...

და გაიხმის სოფლის ველად
ნანინა და ორგულა
ჩანგრეული კილის ხმაზე...
უკვე რაჟის მთებში ბნელა.
მთვარე — მტრისა ერთი წველა
ღევს ბერანგას * კიმის ჯამზე.

* პერანგა — მთა.

რ ო ზ ო რ ც ა ვ რ ი ს ტ ა ე ლ ი

მანც რად მინდა მეტი დასტური
გარდა იმისა, რომ დილა მენსა,
ირვლივ ზვარი ალადასტური
და მხარია ფათური ქვეყნად.

მორთმულია სამყარო გობით,
მხოლოდ აკლია ოქროთ დაღნობა
და ყოველ ყვავილს, ვარსკვლავს და
კომიკს.

ამართულია სოფელ ქვიშიდან
ცამდე კრილა შუშის კედელი,
და მე არ ვიცი რაღა მიშლიდა
მეთქვა სიმღერა განუწყვეტელი.

როგორც აფრის ტაცუნა
მოვარდნაღვი ზღვიდან,
ისეთი ვაჟკაცი
გაქროლდება მინდა.

როგორც ღვინო ქაღალთან
ჩერებენს კაღალს,
ისე ჩუმად მტკიცად
გაქროლდება მინდა.

და ქვეყნის სურათად
სიტყვა, ყველა ბგერა,
მიწაზე მისდურად
დამწვერვლ ქერად.

ი ს ო რ ი ა ს ო მ ა რ ს

ერთ წუნარ ღამეს, ის ფერსა,
ოცდახუთსა დეკემბერსა,
როცა მთვარე გაბადრა —
ჩვენი მხსნელი დაიბადა.
იშვა ქრისტე-მაცხოვარი,
სულის წმინდი ჩასახული,
ჩვენსად შეგვის მათვადი,
ჩვენს იმედს დასახული.
მწვერვლებმა რომ ეს გაიგეს,
თავი სახლით არ დაიხეს, —
მივიღენ და თავყანი სცეს,
ძღვად კი თავის გული მისცეს.
მეფეებმა აღმოსავლით
მაოშურეს, მისცეს ვლიდენ,
მეფურად და არა მალევე
სიყვარულსა მიუთვლიდენ.
მარად ქალწულ მარიამსა,
პირ ვარდსა და მთვარიანსა,
უფლის დედას, ქრისტეს მშო-
ბელს,

ქალთა მოდგმის შემამოვლელს,
მუხლზე უფლა ვაჟი ჩველი,
ღმერთი — კაცად დანაბადი,
შარავანდით შემოსილი,
მალხაზი და თვალნაყარი.
იქვე იღვა ოსები,
ჩველი ვაჟის მამობილი,
თავს იღრეკდენ სახედრები
და ვაცი — რქადაგრებილი.
ოცდახუთსა დეკემბერსა
უხაროდეს ყოველ ერსა.
ბეთლემს იშვა ქრისტე-ღმერთი
ქე მამისა ერთადერთი...
მაცხოვარო, გავაკეთე!
გადიხილე ჩვენი გული,
აუყვავ იქ სიკეთე,
შენი ხელით დანერგული.
მაცხოვარო, ჩვენი შენი ვართ,
ათასწლეობით შეგჩვევნილი;
შენი სიბრძნე, შენი ჯვარი
იყვეს ჩვენი წინამძღვარი.

გ ი ვ ი შ ა ო რ ე ლ ი

ბოსტნების დასანავად,
მოუთხოვ მოვლა,
ბალახის ამხანავად
და ომბალოს ტოლად.

ეხლა, როცა ტაცუნა
აფრის მესმის ზღვიდან,
ასეთი ვაჟკაცი
გაქროლდება მინდა.

მინდა სიტყვის თარეში
ჩემი ყველა მანისა,
ხეცურების ფარეში,
ჩანჩქერების ახლოს.

მინდა მიწას მარჩნაღს
ჭკინდეს მშვიდი ძილი,
მავადეს ვაჟის ვარჯისა
მისი მამული დილით.

როგორც აფრის ტაცუნა
მოვარდნაღვი ზღვიდან,
ასეთი ვაჟკაცი
გაქროლდება მინდა.

პ ა ო ლ ო ი ა შ ვ ი ლ ი

კრიტიკა და ბიბლიოგრაფია

გ რ ი გ ო ლ ა ბ ა შ ი ძ ე — ლექსები და პოემები
სახელმწიფო გამომცემლობა „ტაჭალი“

ვინც საბჭოთა საქართველოს პროლეტარულ მწერლობას იცნობს
მხოლოდ ათ ათ ხუთმეტ წლამდე, საქართველოს დაპყრობისა და მას
შემდეგ აღარაფერი ჩაგარდნია ხელში — ამ შემოქმედების ნიმუშე-
ბიდან, მას ზემოთ, სათაურში ნახსენებს ლექსების და პოემების ერთ-
ტომული მეტად გააოცებს, მეტად გაახარებს და კიდევ დაალონებს.
გაოცებს პირველყოფილის ის რომ; უნიჭო, უტემერა მწერალი და
უიმედო პროლეტარულ პოეტების ლექსების შემდეგ, ხელთ გაქვთ
და კითხულობთ მაღალი ხარისხის, ფართო მასშტაბის და მეტად
ნიჭიერი პოეტის გრიგოლ აბაშიძის ლექსებს.

ხელოვნის ყველა დამახასიათებელი თვისებები — ტემპერამენტი,
დინამიზმი, შიშის ოსტატობა: აზრისა და სიტყვის მარჯვედ
მოქმედა, სურათების პლასტიკური გადმოცემა ყოველი ეს გრ. აბაში-
ძეს აქვს მძლავრად. ამ მხრივ მას ე. წ. პროლეტარულ მწერლობთან
არაფერი საერთო არა აქვს. თუ აქ მანც ვიტყვით ორიოდ სიტყვას
ნათესაობაზე ან ინსპირაციაზე, აბაშიძეს ამ მხრივ გაცილებით მეტი
საერთო აქვს ჩვენ დიდ ძველ და ახალ მწერლებთან. მის ლექსებში
თქვენ შეხვდებით სახელებს დაწვებულს თქვენ შეხვდებით სახეებს
ველისას, აკაკისას და დამოუკიდებელს მიხეილ ჯავახიშვილსა და
პაოლო იაშვილამდე. ეს არ ნიშნავს არც მის სისუსტეს და არც მის
დაუძლიერებლობას თუ გავლენას — პირიქით, მას მიუღია ბევრი
დადებითი მშობლიური პოეზიიდან და ამ მხრივ აგრძელებს ტრადი-
ციას. სადაც გრ. აბაშიძე ლირიულ, რომანულ და ისტორიულ თემებ-
ზე სწერს, ის არის შემოქმედით მაღალი ლირიკის პოეტი და აბაში
არც ერთ ობიექტურ მკითხველს ოდნავადაც არ შეეპარება იქვე, რა
მიმართულებისა არ უნდა იყოს ის და რომელ ხანაშიადაც არ უნდა
იღვას. ასეთია ბევრი მისი დაუვიწყარი შაირი და რომელ ქართველს
არ მოხვდება გულში ასეთი სტრიქონები:

„შუქს აყენებდა ამ ორ გოლიათს, —
ულამაზესი გვავდა თამარი,
ჩვენ ყველა ციხე მისი გვგონია,
მზის სხივები მისი ნაწამწამარი.“ — „ღრუშები“, გრ. აბ.

„აღარც შაჰია, აღარც ზულთანს,
არ ჰყოფდნენ ჯარებს ნადართ...
ისევ გამართა ქართლმა გუთანი,
ისევ ვენახობს ნავენახარი!
ვერ მოგვივარს ასჯერ გათლილ
ნახოვლარებს და ნაქალაქარებს,
ქვეყნად რომ ერთიც დარჩეს ქართველი,
აკენებს გამართავს, ვაჟს გაახარებს.“ — და სხვ.

„თემურლენგს“ გრ. აბ.

„ტაო, ტაო, ჩვენი ტაო,
ქართლ-კახეთის მკვიდრო დაო!
განწირული, გადამწვარი,
საქართველოს ნაკვანარი.
ჩვენი ქვეყნის ლხინის დედა,
შენს ჩუქურთმებს ძილში ვხედავ.“ — და სხვ.

„ტაო“ გრ. აბ.

ან კიდევ ასეთ დაუვიწყარ სურათის დახატვა, როგორც მას აქვს
პოემა „გოგორი მეექვსე“ — შიშის დახატული ჩვენი მხედრების მისეა
დედაქალაქში:

„შემოდიოდნენ ნელი ქვენიბით,
შუბთა სიმაღლით ცა ჩაღამებს.
მხედრებს აღვირებს ჰალევედნენ ცხენებო,
გაუტრებულნი ზრავდნენ ღიაგამებს.“

„გოგორი მეექვსე“ გრ. აბ.

ამის მსგავსი და ამაზე უფროსი გულის განმსვენებელი შაირებს
ნახავთ მის ერთიმეორეში, სადაც ის, როგორც ზემოთაც ვამბობ,
რჩება ისტორიულ, ლირიულ და რომანულ ჩარჩოებში და ამ მხრივ
„შეშლილი ხარი“, „ღრუშები“ (სტალინის სახელის ჩაჩხირვის გამო)

ლი ვეღარც კი ვიცანი; ჩველენ-
ბრივ ბეღელი უსარკმელია, ჰერ-
ნახულის უფით დაცვის მიზნით,
ამიტომ, მოლიანად განათებული
კარსიქითიდან კი ბებოს ლაღნი
შემოქმედა: „ლეონისა და წმინდა
ნიკოლოზის ძილი და მადლი, ნუ
გამოვლევ ამ ოჯახის სიცილსა,
ლხინისა და ბედნიერებას!“ ეს რომ
გავიგონე, სიცილსაბარს უფრო
უმატე, მაღ კარებიც გაიღო და
ყველანი გოგს შემოვხეივნენ.
„შეხედეთ, შეხედეთ ანგელოზის
ნაკვალევს!“ — წამოიძახა ბებომ
და კორკოტს მივგვიბრუნეთ. გაცივე-
ბისას კორკოტმა იცის დახტე და
ისეთ სახეს იღებს, თითქოს მასზედ
მართლაც რაღაც შინაურ ფირი-
ველს გადაველო. მთელი ზედა-
პირი დაღვრილი და ასეთი „ნაკვე-
ლევი“ არის დაფარული: ხალხს
სწამს, რომ ესაა ოჯახის მფარველი
ანგელოზის კვალი, რომელიც წინა
ლამეს, ზღაპრების მოყვლის დროს,
ოჯახს ეწეო და დალოცა. ჩვენს
სიხარულის საზღვარი არ ჰქონდა,
როცა ანგელოზის კვალს დასცქერ-
ოდით, ბავშვებზე მეტად მგონი
უფროსები ხარობდნენ..

24 დეკემბერი, უცე იგი კორკო-
ტობა, საოჯახო ტყეზე. ამ დღეს
შეღამებისას, უკვე მაღლობები
დადიან ოჯახიდან ოჯახში და გა-
ლობენ „ალოლოს“. მთელი სიამო-
გვიანი ვახშობის გასვლამდე, და
მთელი შობაღობის განმავლობაში,
ისმის შესანიშნავი ხმები რაჭულ-
ის „ალოლოსი“, რომელიც ნამდვილი
ხალხური ჰიმნი! ჩვენს დათო-
ვლილ ჰიმნარსა მოაღვლინა მაღლი-
ლონი, რომელიც მანვე სიხარუ-
ლის ცრემლი ვეღარ შევიძარგა
და ბებოს შემოვხეივით — გავყვე-
ნიშნით. შემომაძვრეს თბილი
შაირი, თოვა-ჩაფენილი ტყვის
ხანძრულები, თავზე შემომახვეს
ბაბუს დანატყვარი ჩაბაბი და
მელოლონი კიდევ მელოლონი,
როცა ჩვენი მოვლენით ჰიმნარს.
შეუქნა ერთიმეორეში მილოცვა,
ბებომ ისინი კარგად დაასაჩუქრა,
თანაც სიხარულით მელოლონი
ჩემს გასახარებად. დიდი სიამო-
ვნით ასარულებს თხოვნა. დეკრით,
ნეტავი კიდევ თუ გავიგონებ იმ
დიდებულ ხმებს! მაღლობთა

აკადემიკოსი

(საზოგადოება-საზოგადოებრივი ეტიუდი)

ნიკორწმინდაში შუა ნოემბერში
ჩამოსვლა. სამშობლო სოფლის
ტურფა არემაზე თეთრი ნახალი
წამოსხა და ზამთრის ტბილი
ძილის მოლოდინში თბილად ჩაით-
ბუნა. შიშის დიდი პირა თეთრად
გადაიხატა, რომელსაც გარს სალ-
ტესავით ერტყა გორიანი ქედი
მაღალი ნაქერალის.

მაშინ მე რვა წლისა ვიყავი,
მეცხრეში მდგარი. ვიდექი ჩვე-
ნი ოდის აივნებზე და მოხარულად
მოაჯირზე დაბეჭდილი გადაცე-
მით დიდებულ სურათს. თან
თვალშიც ცრემლი მიცალიდა.
გული სიხარულით და აღტაცებით
მქონდა აღსვლი და ალბათ აღდ-
გებულ გავიყინებოდი, რომ დიდის
ძილით და შეიძინებოდა შინ არ
შევეყვანე. ბებომ საზამთროდ გა-
დაცხელი ხილვითი მიმიზღო და
გივგზნა ბუხარონ მიმიტყუა,
მაგრამ ამის შემდეგც სიხარული
მივირბენდი ხილვით სარკმელთან,
დაბრუნდით მინას ჯერ პაწია
ხელისგულით, შემდეგ სახელით
გადავწყვედი და თვალდაცხე-
ლებით შევსცქერდი თოვლის ფენ-
ტელების ფერხულს, ჩვენი ბლემის
თეთრად დახუთხულ შტოებზე რომ
ჩაებდა. მაღალი იხვე ბებოსთან
მივირბენდი და იგი არასოდეს
შემამეფებდა: ყოველთვის რაიმე
საკუთრავით გამომასხივლებდა.
თითქმის, ჩემი და, სამი წლის იყო.
ისიც სულ ცოცხელი და სიცოც-
ხითხითი და ხანაც პირველი
ტრილით კედელს ურეს იკლავდა!

ის ზამთარი უცნაური გამოდგა
და ნიკორწმინდას ბებოსთან
საზრუნავი გაუჩნდათ. თოვა ერთ
თვეზე მეტს გაგრძელდა, მაგრამ
რა თოვა იყო, დიდიროს ასეთი რამ
ასწლიანებსაც კი არ ხსოვდათ.
თითქმის ყველა სახლის სახურავი
გაუჩინარდა და ჩვენს შარავნებში
თოვლის სიმაღლე კინაღამ საყენ-
ნახევარს მიაღწია! გლეხებმა გვი-
რამები გასტრეს, წყლით მოახსუ-

რეს და როცა გვირბოდა ვიყინა,
მაშინდა გავყვევდა „საქონელი
სარწყულბოლად“ ტრედის წყარო-
ზე“. სანამ ეს მოხერხდებოდა, შინ
გამდნარი თოვლის წყლით ვარწყ-
ვულბოლად საწყალ პარტეტს.
შობამდე ათი დღე თუ-ლა იყო
დარჩენილი, როცა ამინდმა პირი
ჩვენსკენ იქცია, გამოანათა მზემ,
აბრწყინდა თოვლის ნახალი და
ისევ გამოჩნდა შიშის ველი, ისევ
დავინახეთ ჩვენი ნაქერალი. მზის
სხივები იყო ცივი, თოვლს არ
ალობდა, მაგრამ ო.. სწორედ
ამიტომ უფრო შევწოდა ნიკორ-
წმინდის ტურფა ბუნებას. გახარე-
ბული ხალხი ზეცისაკენ ხელატრ-
ვილი ილოცებოდა და მადლობდა
ღმერთსა და წმინდა ნიკოლოზს,
საზამთროდ კარგი ამინდის წყალო-
ბისათვის.

გაჩაღდა საზოგადოება-საზოგადოებრივი
საოცარი ფუსფუსი და კრიამული.
სოფელი საესე იყო სიხარულით,
ხალხი ცამდე იყო აყვანილი აღტ-
ყინებით. ჩვენი პატარა ოჯახიც
აზიზილდა. მამაჩემი ქალაქში იყო
და ბრწყინვალე უქმეებს უმაჟიკა-
წლის ხალხურ წესით გადახდისა-
თვის. ჩვენ სულ ოთხნი ვიყავით:
ბებო, ბებონი, დედაჩემი ანა,
ჩემი დიდი თინა და.. მე — გიუჯა!
ძალიან გამიბატა მოლოდინმა
კორკოტობისამ; დედაჩემი მალი-
მალ მეტყუდა ხოლმე: „გიუჯა, შენ
ისეთ კორკოტს გაგმევ ამ უქმე
დღეს, უკეთესი რომ არ იქნება!“
და მეც სულწაუსი ველოდი კორ-
კოტობის გათენებას. 22 დეკემბერს
დედაჩემმა ბეღლიდან გამოიტანა
საკორკოტოდ შენახული ერთი
ფიხალი ხორბალი და დიდხანს
არჩედა მინარევი მცენარეების
გან. ბოლოს ხელი მიჰყო გარჩე-
ული ხორბლის ნაყას დიდ რო-
დინში. ნაყა და მყა მანამ, სანამ

ხორბალს გარეთა მერქანი არ
გასტერა! მერე, ხალხი ხორბლის
გული ცივ წალში „გაიდანდა“
(გარეცხა), და ჩაბა თუჯის კარდა-
ლაში, 23 დეკემბერს მოსახარ-
შად ბუხარში ჩამოაქცია. კორ-
კოტს ძალიან დიდხანს სჭირდება
საზრდა. ეს ძალიან მაგვირგნენდა,
მაგრამ მამაჩემიდან, მალე
ყველაფერი მზად იქნებოდა. მართ-
ლაც საღმრთოების ყველაფერი
მზად უნდა ყოფილიყო: საზოგადო-
დელი ნიგვნიანი პური, რომელიც
საერთო და ოჯახის ფუძისათვის
არის შეწყობილი. იგი შობა დღის
ოჯახის ყველა წევრზე ნაწილ-
დება. გარდა ამისა, ქალები აცხი-
ბენ ნიგვნიან ქაღალდს, ცხოველთა
და ფრინველთა გამოსახულებებს
სიმშობლიურ სფისკვრებს, რო-
მელსაც ჩვენში „კოკორობებს“ ეძა-
რებ. ბავშვებისათვის მიიღი ეს
საუქმო ალიაქოთი ღრმა შობა-
ქედლებით მიმდინარეობს. ამიტომ
მათი სიხარულის აწონა და გაზომ-
ვა, შეუძლებელია!

როცა კარგად დამადა და დია-
სახლისგან საოჯახო წყაროში
საქმეები მოითხოვს, ბებომ გვიბრ-
ძანა ყველანი ბუხარს შემოხდო-
მოდით და კორკოტის ხეარცხალი-
სათვის თვალი გადავხეივით. წესი
იყო, როცა შუაღამე მოახლოვდა,
ბოდა, ოჯახის ერთერთი წევრს,
ჩველებზე ყველაზე კარგ მგზა-
რად, უნდა ეთქვა რამოდენიმე
მეტად საინტერესო ზღაპარი. იგი,
ზღაპარი, უნდა ყოფილიყო იმედ-
ნად მიმზიდველი, რომ მსმენელს
მოელო ყურადღება დაეპყრო. ხალ-
ხის რწმენით, იმ დროს, როდესაც
ყველანი სძინად არიან გადაცე-
ულნი და გარდა ზღაპრისა სხვაზე
არაფერზე ფიქრობენ, ოჯახში
იდუმალად შემოდიან მფარველი
ანგელოზები, მოიხილავენ ყოველ
კუნძულს, ყოველ ნივთს, ყოველ
საგანს, დალოცვენ მათ და ატუ-
რებენ მთელს ოჯახს. მფარველი
ანგელოზი გადივლის კორკოტზე
და მასზე ბავშვის ნაკვალევს დაამ-
ჩნევს. რაჭული ხალხური რწმენით
მფარველი ანგელოზები ზღაპრის

მოყოლისას ოჯახს გარს ეხვიან
და თვითონაც უსმენენ მეზღაპრეს;
თუ რომელიმე მსმენელი ცუდლუ-
ტობის და ზღაპრის კი არ უდგას
ყურს, არამედ აქეთიქეთ აცუცებს
თვლებს, ეგება ანგელოზი დავი-
ნახოვ, — ანგელოზი არ შევა
ოჯახში. ამიტომ ზღაპარი ძალიან
მიმზიდველი უნდა იყოს და ხში-
რად საგანგებოდ სწავლობენ ასეთ
არაჩვეულებრივ ტკბილ ზღაპრებს,
რომ კორკოტობის წინა ღამეს
თავისიანებს მოუთხრონ. ბებიაჩემი
მეორე სოფელში წასულა ერთ
განთქმულ მეზღაპრესთან (ეს მე
დიდობაზე ვიგვიფი), და რამოდენ-
იმე ზღაპარი დაუწყებია; მეზღა-
პრისათვის კი, როგორც წესი და
ხალხის რიგი მოიხივდა, კარგი
საჩუქარი მოუთხრებია.

იმ დაუფიქრებლად, როცა
ბებო თებრივ ქაღალდზე მოხე-
ხვდა კორკოტის არგვლივ შემო-
მხდართ საამო ზღაპრს გვიყე-
ბოდა, მეც ბებრეც გაცივე თვალზე
თეთრი და ფრთხილად ანგე-
ლოზის დასანახად. თან შემო-
ნებული ვინებდით სარკმელში,
საიდნაც რაღაც იდუმალებით სა-
ესე ღამე იმხარულოდა, და რო-
მელშიც ჩემის აზრით ანგელოზს
უნდა შემოეხედა.

ოთხსაღ სულ გამოეცვალა
იერი, ოთხივე უთხრებო მიკრული
თავის სანთლები სულ სხვა
ლილიცა სინათლეს ჰგონდნენ
არგვლივ.. აღარც ბებოს ხმა ჰგე-
და იმ ხმს მე რომ შემეფიქრა
ვიყავი მანამდე, ხმა იყო ოდნად და
განგებ ჩაბიხებულ, სამაღ და
დღესასწაულებრივი! ბებოს თვა-
ლები, — ესლა მაგონდება

ელი არა დევს, არც ქარი შეგვ
ნ?! წუხებს.. — დაწეული ხმით მ
მართე მთლად გალურჯებულ
თუ-გოს. მან შეშინებულმა ჯერ

17. 3000000/0001212 20 0001212/0001212 1000 1. 00

